Dokumentem szczegółowo podsumowującym miniony rok będzie raport o stanie gminy, który corocznie jest przedstawiany na sesji Rady Gminy w terminie do 31 maja. W niniejszym artykule przedstawiam przede wszystkim wycinek działalności – inwestycje i remonty. Na końcu artykułu będzie również miejsce na krótkie podsumowanie roku.

Gdy w podobnym artykule, podsumowując poprzedni rok – 2021, określiłem go jako szczególny, to nie sposób było przewidzieć, że rok 2022 okaże się jeszcze trudniejszym. W marcu 2022 roku zaczęto rozluźniać ograniczenia związane z pandemią Covid-19, jednak już w lutym nastąpił atak Rosji na Ukrainę. Ekstremalnie trudna sytuacja Polski, jako kraju przyfrontowego, z bagażem obciążeń związanych z ochroną społeczeństwa i gospodarki przed skutkami długotrwałego zamknięcia, nie wywarła jednak negatywnego wniosku na tempo rozwoju naszej gminy. W przypadku planów inwestycyjnych, nie tylko nie ograniczyliśmy ich zakresu, ale wręcz rozszerzyliśmy. Problemem jedynie, podobnie jak rok wcześniej, były terminy realizacji zadań, co było związane z oczekiwaniem na zatwierdzenie przydziału środków zewnętrznych, wydłużonymi procedurami przygotowania inwestycji, brakiem wykonawców, materiałów i siły roboczej u wykonawców w związku z wyjazdami pracowników do Ukrainy. Te zadania zostały zakończone, są w realizacji, lub są zaplanowane do realizacji w roku bieżącym.

Zapewnienie ze strony budżetu państwa w tym czasie środków na inwestycje dla gmin było o tyle ważne, że ciągle jeszcze nie zostały uruchomione środki UE z perspektywy finansowej na lata 2021-2027 i gminom groziła zapaść inwestycyjna.

Wartość zrealizowanych inwestycji w 2022 roku wynosi 20.171.927,84zł. Inwestycje są prezentowane wg kosztów całkowitych, a nie jedynie w ujęciu wydatków poniesionych w roku 2022 – jest to istotne w przypadku inwestycji wieloletnich. Do tej kwoty należy dodać znaczną sumę – 948.228,37zł, która została wykorzystana na remonty infrastruktury.

Należy mieć na uwadze, iż inwestycje nie mogą być przypisane do jednego roku, zwykle czas przygotowania i realizacji jest dłuższy, czasem nawet jest to więcej niż jedna kadencja samorządu.

Bogdan Kemnitz – Wójt gminy

Oto co zostało zrealizowane w 2022 roku

ROZBUDOWA SIECI KANALIZACYJNEJ

Oddanie do użytku nowej oczyszczalni ścieków w Nagradowicach w 2021r., wybudowanej z pomocą środków unijnych, to jeden z ważnych etapów na drodze do ostatecznego rozwiązania problemu gospodarki ściekowej na terenie naszej gminy. Dzięki jeszcze większym środkom z funduszy krajowych (na kanalizację otrzymaliśmy z budżetu Państwa w 2021 r. 6.187.387,59zł, w 2022 10.000.000 zł; a dotacja UE do oczyszczalni ścieków wynosiła 4.578.190,55 zł), możliwe było znaczne przyspieszenie budowy sieci kanalizacyjnych. Część tych przedsięwzięć zostało sfinalizowanych w ubiegłym roku, część będzie zrealizowanych w roku 2023.

Kanalizacja Nagradowice - Komorniki – przepompownia pośrednia

Kanalizacja Nagradowice-Komorniki – przepompownia główna w Komornikach

Kanalizacja Komorniki etap III – przepompownia przy stawie

Perspektywicznie najważniejsza inwestycja w zakresie budowy kanalizacji sanitarnej w 2022r. **to budowa kolektora sanitarnego z Nagradowic do Komornik** (od końca miejscowości Nagradowice do skrzyżowania przy świetlicy wiejskiej w Komornikach – Kanalizacja Komorniki **etap I**). Wprawdzie w ramach tej inwestycji nie wykonano dużej liczby przyłączy, jednak jest to rurociąg umożliwiający tłoczenie ścieków na oczyszczalnię ścieków nie tylko z Komornik, ale ze znacznej części obszaru gminy (Gowarzewo, Szewce, Tanibórz, Bylin, Tulce). Efektem jest 2017 m kanalizacji, w tym 1357 m rurociągów tłocznych o średnicy 280 mm oraz 660 m kanałów grawitacyjnych o średnicach od 200 do 450 mm, 2 przepompownie ścieków. Koszt brutto 3.391.489,05 zł. Nieomal całość środków na budowę gmina pozyskała z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych. Równolegle z budową głównego kolektora sanitarnego prowadzone były dwie inwestycje kanalizacyjne w samych Komornikach. Kanalizacja Komornik etap III, to inwestycja, w wyniku której powstała sieć kanalizacji grawitacyjnej, a także kanalizacja tłoczna. Sieć ta objęła w większości starą część tej miejscowości. Koszt inwestycji 4.605.590,06zł, w tym dotacja z RFIL wyniosła 3.613.881,82zł. K**analizacja Komornik etap II**, to zakres projektu obejmujący sieć przesyłową od przepompowni na końcu rurociągu Nagradowice-Komorniki (skrzyżowanie przy świetlicy) do terenów inwestycyjnych za autostradą – łącznie 1254m. Zakres ten, w ramach porozumienia z Gminą, wykonała firma Hoppecke Baterie Polska na własny koszt. Przyłącza do posesji zostały wykonane na koszt gminy. Fragment kanalizacji o długości 475m na terenach inwestycyjnych przy ul. Profilowej w w Nagradowicach wykonała firma Aluplast. W 2022r. sfinalizowano **budowę kanalizacji sanitarnej w ul. Szałwiowej, 2 etapy budowy kanalizacji w ul. Lawendowej oraz fragment w ul. Brzozowej w Gowarzewie.** Powstała główna sieć kanalizacyjna ma łączną długość 473m. Wartość inwestycji to 878.465,00 zł. Kanalizacja w tych ulicach była budowana w ramach inwestycji drogowej dofinansowanej z RFRD – dotacja z tego funduszu obejmuje tylko budowę ulicy wraz z infrastrukturą drogową, stąd też cały koszt budowy kanalizacji sanitarnej pokryty został ze środków Gminy.

W 2022 roku sfinalizowana została wynegocjowana przed laty umowa pomiędzy Gminą a firmą AQUANET S.A., dotycząca **włączenia wybudowanej dotąd w Tulcach sieci kanalizacyjnej do sytemu poznańskiego**. Koszt wykonania kolektora do Poznania i przejęcia ścieków z Tulec został poniesiony przez poznańską firmę. To rozwiązanie pozwoliło na zakończenie pracy oczyszczalni ścieków przy WCHiRZ.

ROZWÓJ SYTEMU ZAOPATRZENIA W WODĘ

Inwestycje w tym zakresie są prowadzone w całości przez Zakład Komunalny Sp. z o.o., częściowo ze środków wypracowanych w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, częściowo z budżetu Gminy poprzez dokapitalizowanie spółki przez jej jedynego właściciela, którym jest Samorząd. W tym przypadku najważniejsze zadania realizowane były w miejscowości Komorniki, równolegle do budowy sieci kanalizacyjnej. Wybudowana **nowa sieć wodociągowa w Komornikach** ma łączną długość 2559m i objęła praktycznie całą miejscowość. Część z tych rurociągów posiada średnice umożliwiające tranzyt wody pomiędzy poszczególnymi stacjami wodociągowymi, a więc ma znaczenie dla całej gminy. Konieczność wymiany sieci wodociągowej w Komornikach wynikała z jej stanu będącego konsekwencją upływu czasu jaki minął od budowy tej instalacji. Dotyczy to zwłaszcza zastosowanych wówczas materiałów – część rur wykonanych było z azbestu (materiał ten w przypadku rur wodociągowych nie stanowi zagrożenia dla zdrowia, jednak występują komplikacje w przypadku usuwania awarii ze względu na konieczność dopasowania różnych systemów łączenia). Należy mieć także na uwadze konieczność sprostania zapotrzebowaniu na przesył ciągle rosnącej ilości wody (zwiększanie średnicy rur).

Drugi zbiornik retencyjny w SUW w Kleszczewie

Przebudowa części **wodociągu Krzyżowniki – Komorniki** miała na celu zwiększenie średnicy odcinka służącego tranzytowi wody z SUW w Krerowie. Efektem jest 506m wodociągu. Wykonanie **przyłącza do gminnej sieci wodociągowej Osiedla Przylesie w Tulcach** pozwoliło na zmianę głównego kierunku zasilania tego osiedla i rezygnację z zakupu wody od WCHiRZ. Zakres inwestycji to 47m wodociągu. Przygotowywana już od dość dawna **przebudowa sieci wodociągowej w rejonie ul. Gospodarczej w Tulcach** miała na celu zastąpienie starej, wyeksploatowanej sieci nową, a jednocześnie uporządkowanie przebiegu rurociągów. W wyniku tej inwestycji powstało 372m nowej sieci.

Poprawie możliwości zabezpieczenia zwiększonego zapotrzebowania na wodę będzie służył **zainstalowany w SUW w Kleszczewie drugi zbiornik retencyjny** (dokapitalizowanie 295.500zł). Środki z budżetu Gminy w formie dokapitalizowania przekazano także na potrzeby budowy **drugiego odwiertu do poziomu trzeciorzędowego w Gowarzewie** (350.000zł). Na **modernizację sieci wodociągowych** przekazano dodatkowo z budżetu Gminy kwotę 200.000zł w ramach dokapitalizowania Spółki.

Zakład Komunalny uzyskał również kwotę dokapitalizowania wysokości 200tys. zł na **zakup ciągnika rolniczego oraz przyczepy**.

BUDOWA DRÓG I ULIC

Podobnie jak w przypadku dużych zadań w zakresie kanalizacji inwestycje drogowe mogły być realizowane dzięki wsparciu z programów rządowych. W 2022r. zakończyliśmy **budowę ulicy Szałwiowej oraz I etapu ulicy Lawendowej w Gowarzewie** – to koszt 1.160.919,02zł. Dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg wyniosło 50%, a więc 542.868,77zł. W ramach zadania wybudowano 400m ulicy z dwustronnym chodnikiem wraz z wjazdami na posesje. W celu zapewnienia odwodnienia wybudowano również 215m kanalizacji deszczowej. Inwestycją towarzyszącą była wspomniana powyżej budowa kanalizacji sanitarnej. W trakcie realizacji, również z udziałem środków z RFRD był II etap budowy ul. Lawendowej w Gowarzewie– zakończone w 2023 r. W ramach tego samego zlecenia co ta część ul. Lawendowej w roku 2022 w całości wykonany został ostatni odcinek **ul. Brzozowej**.

Ulica Szałwiowa w Gowarzewie

Ulica Brzozowa w Gowarzewie
Ulica Lawendowa (etap I) w Gowarzewie

Dużą inwestycją było **odtworzenie nawierzchni ulic w Komornikach,** wykonane w ramach budowy kanalizacji sanitarnej**.** Do przebudowy w 2023r. pozostał jeszcze odcinek po budowie II etapu kanalizacji – odcinek należy do Powiatu Poznańskiego, stąd też duże rozszerzenie zakresu odbudowy wywołało konieczność dopełnienia czasochłonnych uzgodnień i formalności.

Na potrzeby **dojazdu do świetlicy w Nagradowicach** ułożono asfalt na nieutwardzonym dotąd ok. 60m odcinku tej drogi. Koszt 38.385,84zł dotyczył jedynie przygotowania podbudowy, którą wykonała Gmina, pozostałe koszty związane z ułożeniem warstwy asfaltowej pokryła firma Colas Polska Sp.z o.o. w uznaniu doskonałej, wieloletniej współpracy z gminą Kleszczewo.

Ulica Brzozowa w Gowarzewie

Drogi i chodniki w Komornikach

Fragment drogi dojazdowej do świetlicy w Nagradowicach

Budowa ścieżki rowerowej Poznań-Tulce

W trakcie realizacji w 2022r. było oświetlenie ulic w rejonie placu Kwiatowego, a także szereg dokumentacji projektowych kolejnych ulic – te będą zakończone w 2023r.

W 2022 r. zakupiono 6 wiat przystankowych, które zostaną zamontowane w roku bieżącym.

W 2022 roku w fazę realizacji weszła budowa ścieżki pieszo-rowerowej Poznań-Tulce – inwestycja Powiatu Poznańskiego w parnerstwie z Gminą Kleszczewo. Zadanie posiada wsparcie z WRPO – ZIT.

Przedstawiając najważniejsze pozycje inwestycyjne, warto wspomnieć również o główną pozycję w zakresie remontów, dotyczy ona utrzymania dróg. Na ten cel w roku ubiegłym wydatkowaliśmy 485 191,93 zł.

REWITALIZACJA W NAGRADOWICACH I KOMORNIKACH, EKOPARK W ZIMINIE

Z udziałem środków Unii Europejskiej kontynuowano realizację programu rewitalizacji miejscowości Komorniki i Nagradowice. Zakończono **budowę świetlicy wiejskiej w Nagradowicach**. Inwestycja była realizowana w systemie zaprojektuj i wybuduj. Powierzchnia zabudowy budynku wynosi 217 m kw. Wnętrze zawiera między innymi salę główną o powierzchni 87,6 m kw., pracownię wielofunkcyjną 17,6 m kw., a także pomieszczenie administracyjne, szatnię, magazyn, zaplecze sanitarne. Koszt zadania 1.144.522,42 zł, w tym dotacja z WRPO 742.520,80 zł.

Świetlica w Nagradowicach

Powyższe przedsięwzięcie jest jednym z czterech komponentów

Wnętrze świetlicy w Nagradowicach

Budowa ścieżki pieszo-rowerowej Kleszczewo-Nagradowice

projektu pt. „Włączenie społeczne mieszkańców Gminy Kleszczewo poprzez rewitalizację miejscowości Komorniki oraz Nagradowice". W 2022 r., przeprowadzono również **renowację stawu w Komornikach**. Zadanie było realizowane w systemie „zaprojektuj i wybuduj". W ramach prac renowacyjnych odmulono zbiornik, umocniono skarpy, wykonano przepust pod drogą oraz mnich do regulacji poziomu wody. Spektakularnym nowym akcentem w krajobrazie Komornik jest kładka wybudowana nad powierzchnią lustra wody. Przed przystąpieniem do robót, ze względu na bezpieczeństwo osób korzystających z obiektu konieczne było usunięcie przerośniętych topoli – drzewa zostaną zastąpione nowymi nasadzeniami. Ze względu na konieczność dokonania zmiany w planie zagospodarowania fragmentu terenu otaczającego staw, zadanie zostało podzielone na dwie części – druga część, tj. zagospodarowanie otoczenia stawu zostanie wykonana w pierwszym półroczu 2023 r. Po stronie południowej powstanie między innymi plac zabaw, wykonane zostaną nasadzenia drzew i krzewów, teren zyska oświetlenie. W stawie zostanie zamontowany system napowietrzania. Kwota zadania: 850.277,00 zł**,** w tym dofinansowanie: 699.799,05 zł. Oprócz dwóch zrealizowanych w 2022r. komponentów projektu rewitalizacji, projekt zawiera jeszcze kolejne dwa: w 2021 roku zakończono modernizację świetlicy w Komornikach, natomiast w roku 2023 jest prowadzona rewaloryzacja zabytkowego parku, również w Komornikach – jest to już ostatni komponent tego rozległego, wartego ok. 6.8 mln zł projektu. (Dotacja UE 4.565.884,06).

W Ziminie powstał **ekopark w ramach projektu „Zimin gra w zielone etap I".** Wsparcia udzielił Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego w ramach programu „Błękitno-zielone inicjatywy dla Wielkopolski". Poniesione wydatki to 70.124,18zł. Dotacja z UM 50.000,00zł, brakująca kwota pochodzi z budżetu Gminy.

ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII

W 2022 r. zakończył się jeden z najbardziej skomplikowanych projektów unijnych realizowanych przez naszą gminę. Projekt zrealizowany w systemie zaprojektuj i wybuduj w ramach partnerstwa gmin Kleszczewo (partner wiodący) i Krzykosy. Zadanie w fazę realizacji weszło w 2021 roku. W roku 2021 zakończono jeden z trzech komponentów: montaż 113 kolektorów słonecznych. W 2022 roku do dokończenia pozostały 2 komponenty: **montaż 329 zestawów paneli fotowoltaicznych oraz zaprojektowanie i wykonanie 50 instalacji pomp ciepła**. Bezpośrednimi beneficjentami tych działań są mieszkańcy, którzy wyrazili chęć uczestnictwa w przedsięwzięciu. Prowadzący ten wysokospecjalistyczny projekt wzięli na siebie duże ryzyko związane z właściwym zaplanowaniem kosztów inwestycji, ponieważ w przypadku gdyby budżet zadań był znacząco wyższy od cen oferentów usług byłby zapewne problem z dopłatami ze strony mieszkańców. Należało także starannie dobrać urządzenia i zadbać o jakość montażu, tak aby sprostać indywidualnym wymaganiom licznej grupy klientów. W trakcie realizacji projektu wystąpiły nieprzewidziane okoliczności będące skutkiem pandemii Covid 19 oraz wojny na Ukrainie – konsekwencją tych zdarzeń były problemy z pozyskaniem wykonawców (kilkakrotnie powtarzane przetargi), a także materiałów (wielomiesięczne terminy dostaw). W trakcie realizacji firmy wykonawcze przeżywały turbulencje związane z odejściami pracowników pochodzących z Ukrainy w związku z ich powrotami do kraju w celu przyłączenia się do walki z agresorem. Projekt był dofinansowany w ramach WRPO 2014-2020. Całkowity koszt dla obu gmin po zrealizowaniu wszystkich 3 komponentów wyniósł 11.150.875,22zł,. Dotacja z UE to 8.739.095,45zł. (gmina Kleszczewo 4.800.182,67zł , dotacja UE 3.772.897,64zł).

OZE Pompy ciepła

ZADANIA OŚWIATOWE W TOKU

W fazę realizacji weszła w ubiegłym roku budowa przedszkola w Kleszczewie. W 2022 roku pokryte zostały faktury na kwotę 1.898.566,31zł. Całkowity koszt inwestycji wynosi 13.370.302zł, w tym dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład to 10.200.000zł. Prace budowlane są kontynuowane w roku bieżącym.

Gmina podjęła także prace przygotowawcze do budowy żłobka w Tulcach. Koszt wykonanej dokumentacji to 112.852,50zł. Z prywatnym inwestorem uzgodniono budowę przedszkola publicznego w Tulcach przy ulicy Radosnej.

Budowa przedszkola w Kleszczewie

DBAŁOŚĆ O STAN ZASOBÓW GMINY

Urząd Gminy po rewitalizacji

W ramach **remontu Urzędu Gminy** wykonano malowanie elewacji oraz wnętrza budynku. Dokończono również wymianę opraw oświetleniowych na energooszczędne w technologii LED. Zainstalowany został podświetlany napis z nazwą instytucji (dokończenie prac elektrycznych nastąpiło w 2023r.). Koszt całości tych działań 145.088,21zł.

W ramach programu Cyfrowa Gmina dokonano rozbudowy serwerowni Urzędu Gminy. Koszt 78.966,98zł.

Inny program – „Laboratoria przyszłości" pozwolił na zakup serwera do ZS w Tulcach. Koszt wyniósł 51.913,90zł.

Podświetlone napisy pojawiły się także na budynku Ośrodka Kultury w Kleszczewie. Kontynuowano także starania o pozyskanie środków na remont hali widowiskowo-sportowej w Kleszczewie, przygotowywano projekt rozbudowy zaplecza szatniowego dla KS Clescevia.

Wśród istotnych wydatków majątkowych gminy należy wspomnieć o pozyskaniu na korzystnych warunkach do zasobu mieszkaniowego 2 mieszkań od firmy Agrobex.

Kosztem 12.305,50zł zakupiono i zamontowano 3 maszty przy strażnicy w Kleszczewie. Na budowę jednego z nich pozyskano dotację z programu „Pod biało-czerwoną" w wysokości 8.000,00 zł.

Kwotę 38.130,00 zł wykorzystano na pierwsze prace związane z termomodernizacją strażnicy OSP w Kleszczewie – całość zadania zostanie wykonana w 2023 r. – pozyskaliśmy na ten cel wsparcie z budżetu UE w wysokości 395.147,89 zł z WRPO.

POMAGAMY RATOWAĆ ZABYTKI

Gmina wsparła parafie w pracach konserwatorskich prowadzonych w kościołach w Kleszczewie oraz w Tulcach (kwoty odpowiednio 28.650,68 zł i 35.008,78 zł).

INWESTYCJE Z UDZIAŁEM FUNDUSZU SOŁECKIEGO

W Gowarzewie zrealizowany został projekt pod nazwą **„Tropikalna Wyspa – rozbudowa Centrum Aktywności Rodzinnej w Gowarzewie"**. W budowę placu zabaw aktywnie zaangażowali się mieszkańcy Gowarzewa, którzy przygotowali teren pod Tropikalną Wyspę. Inwestycja powstała w wyniku pozyskania dofinansowania z programu samorządu wojewódzkiego Wielkopolska Odnowa Wsi w ramach XII edycji konkursu „Pięknieje wielkopolska wieś". Całość inwestycji kosztowała 169.129,06zł. Kwota z budżetu gminy to 79.052,06 zł (w tym z Funduszu sołeckiego 35.400zł), dotacja z budżetu Województwa Wielkopolskiego 50 000zł, niefinansowy wkład mieszkańców Gowarzewa wyniósł 40. 077,00 zł.

Centrum Aktywności Rodzinnej w Gowarzewie

W Poklatkach zrealizowany został projekt pn.: **„Zakątek zabaw w Poklatkach"**. W ramach zadania dokonano rozbudowy placu zabaw o nowe elementy, tj.: sześciokąt wspinaczkowy, domek zabawowy, huśtawkę wagową, karuzelę, bujak na sprężynie, zjazd po linie oraz ławkę. Większość urządzeń starego placu musiała zostać usunięta ze względu na stopień zużycia. Inwestycja powstała w wyniku pozyskania dofinansowania z programu samorządu wojewódzkiego Wielkopolska Odnowa Wsi w ramach XII edycji konkursu „Pięknieje wielkopolska wieś". Całkowity koszt wynosi 115.863,08zł. Dofinansowanie ze środków Województwa Wielkopolskiego to 16 000 zł. Na realizację zadania gmina przeznaczyła środki w wysokości 68.216,08zł, w tym FS 27.241,45zł. Niefinansowy wkład mieszkańców i inne koszty 31 647 zł.

Zakątek zabaw w Poklatkach

W Ziminie wykonano prace remontowe w SP – 60.088,86 zł, w tym FS 20.000,00zł.

W Tulcach na zajmującym powierzchnię ok. 600 m kwadratowych **skatepark**u w 2022 roku zamontowano kolejne urządzenia. Koszt całkowity od początku budowy placu to 237.681,51 zł. Wydatki poniesione przez Gminę w 2022r. wyniosły 95.940,00zł, w tym z Funduszu Sołeckiego sołectwa Tulce pochodzi kwota 39.544,30zł. Tak więc, koszt inwestycji w całości pokryty został z budżetu Gminy. Dodatkowo z FS 14.000,00zł, w ramach przesunięcia środków zostało przeznaczone na doposażenie placu zabaw przy przedszkolu.

W Śródce wykonano zagospodarowanie terenu wokół Sali wiejskiej i placu zabaw – projekt nazwano „Wszyscy razem w jednym miejscu wspólnie czas spędzamy w Śródce". Koszt 25.108,24zł, w tym Fundusz Sołecki wsi Śródka 19.500zł.

W Krerowie przy pomocy środków z Funduszu Soleckiego doposażono plac zabaw. Poniesione wydatki 11.599,99zł, w całości poryte z FS.

W Markowicach w ramach środków Funduszu Sołeckiego wykonano **ogrodzenie terenu rekreacyjno-sportowego**. Wydatek 24.353,00zł.

W Nagradowicach – kwotę FS w wysokości 22.367,20zł przeznaczono na zakup wyposażenia do nowej świetlicy wiejskiej.

W Krzyżownikach doposażono infrastrukturę placu zabaw – 14.751,76zł

W Kleszczewie przeprowadzono prace konserwatorskie w zabytkowym kościele – 26.000,00

W Komornikach doposażono świetlicę – 21.172,03 zł

W Taniborzu dofinansowano projekt kanalizacji – 16.013,67zł

W Szewcach utwardzono drogi – 15.040,95zł

W Bylinie wykonano utwardzenie dróg – 14.246,47zł

ROK 2022 – CZYM SIĘ WYRÓŻNIŁ?

- Pandemia Covid-19 rozpoczęła się w Polsce w marcu 2020 roku – 28 marca 2022 roku zniesiono obowiązek kwarantanny i noszenia maseczek. Gmina była organizatorem szczepień przeciwko wirusowi SARS-Cov-2 , z których korzystali także mieszkańcy innych, nieraz odległych gmin. W styczniu 2022 r. zaszczepionych było 62,6% mieszkańców gminy Kleszczewo.
- Wojna w Ukrainie to dramat naszych sąsiadów i początek światowego kryzysu. Nasza gmina od samego początku była przygotowana na pomoc Ukraińcom zabezpieczając miejsca na tymczasowy pobyt, a także organizując i wysyłając pomoc na teren Ukrainy. Do gminy Bilche Zolote (Bilcze Złote) wysłaliśmy min. wóz bojowy straży pożarnej. Dla ukraińskich dzieci zapewniono miejsca w szkołach i przedszkolach. W SP Tulce uruchomiono oddziały przygotowawcze dla przebywających na terenie gminy dzieci ukraińskich. Uczniowie dostali od gminy wyprawkę szkolną. Obywatele Ukrainy korzystają z gminnych instytucji na podobnych zasadach jak nasi mieszkańcy. Wielu mieszkańców udostępniło uchodźcom własne mieszkania. Ogromny zasięg miały akcje zbiórki pomocy, szczególnie ta organizowana przez społeczną inicjatywę AMELOVE.
- Styczeń 2022 r. – **rozpoczęcie budowy zbiornika retencyjnego** na Męcinie – to wydarzenie dla naszej gminy, na miarę dekad. Wprawdzie jest to inwestycja Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, jednak fakt rozpoczęcia w 2022 roku tego przedsięwzięcia, o które nasza Gmina zabiegała od dziesięcioleci warto odnotować w kronikach, jako że jest to ogromna inwestycja, o wyjątkowym znaczeniu dla rolnictwa, naszej społeczności i środowiska. Już dzisiaj gmina zabiega o tereny pod kompleks rekreacyjny i o środki na jego powstanie.
- Urząd Gminy sprzedaje węgiel – jeszcze do niedawna gdyby ktoś powiedział, że Gmina przejmie rolę Gminnej Spółdzielni Samopomoc Chłopska można by się śmiać, tymczasem w sytuacji rozchwiania rynku spowodowanego kryzysem energetycznym pośredniczenie przez gminy w przekazywaniu pomocy rządowej potrzebującym mieszkańcom było konieczne i nasza gmina bez wahania przystąpiła do realizacji tego zadania. Za pierwszy okres, a więc do końca ubiegłego roku zrealizowaliśmy 232 wnioski, sprzedając i dostarczając mieszkańcom 328 ton węgla. W tym samym czasie wypłacane były również dodatki węglowe.
- Rok 2022 był pierwszym okresem funkcjonowania stworzonego przez nas od podstaw **systemu gospodarki odpadami**. Po decyzji o likwidacji ZM GOAP, tylko niektóre gminy zdecydowały się rozpocząć działalność na własny rachunek od początku minionego roku. Czasu na stworzenie nowego systemu było bardzo mało, a prac legislacyjnych i organizacyjnych bardzo dużo. W wyniku przetargu cena wzrosła z 28 do 35zł, ale nie do 52zł , jak to szacował w naszym przypadku ZM GOAP (opłatę mieliśmy taką samą jak inne gminy w wyniku uśrednienia cen).
- Do działań z zakresu bezpieczeństwa energetycznego należy zaliczyć wejście do **grupy zakupowej na gaz i kontynuację udziału w grupie zakupowej na prąd**. O ile ze wspólnych zakupów energii w dużej grupie z udziałem Poznania jesteśmy od kilku już lat zadowoleni, o tyle ceny gazu po obniżkach w 2023r okazały się niekorzystne dla grupy.
- **Liczne działania proekologiczne**: Projekt Elektryczne Śmieci – pojemnik na odpady w Tulcach, Akcja Segregacja – projekt edukacyjny w przedszkolach, Usuwanie azbestu 16 wniosków – odebrano 40 ton, Bezpłatna zbiórka sprzętu elektronicznego, Akcja deratyzacji, Zbiórka odpadów rolniczych (folie, sznurki, opakowania po nawozach) skorzystało 40 rolników zebrano 40,3 t, koszt 19.281,14 zł pokrył WFOŚiGW, Zbieranie deklaracji dotyczących źródeł ciepła, Współpraca z WFOŚiGW w realizacji programu „Czyste powietrze", Sprzątanie lasu tuleckiego, monitoring powietrza przy pomocy dronów.
- **Z korzyścią dla uczniów**: Zakup przez gminę biletów autobusowych na strefy ABCD dla uczniów szkół podstawowych. Aktywna Tablica – pozyskano 35.000 zł z budżetu Gminy 8750 zł – zakupiono programy i sprzęt komputerowy, elektroniczne materiały edukacyjne dla Zs w Tulcach na zajęcia z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Wsparcie dzieci i wnuków byłych pracowników PGR – zakup 91 laptopów, 11 komputerów stałych, 4 tablety. Przy udziale środków z budżetu państwa zapewniono uczniom szkół w Kleszczewie, Tulcach i w Ziminnie naukę pływania.
- Cyfrowa Gmina UE EFRR Program Operacyjny Polska Cyfrowa – doposażenie serwerowni, zakup 16 laptopów , audyt cyberbezpieczeństwa – 100.000 zł.

WYDARZENIA ROKU 2022 W SKRÓCIE

- Tanibórz obchodził 730-lecie istnienia, współorganizował Bitwę Regionów – konkurs dla Kół Gospodyń Wiejskich.
- w największych imprezach estradowych gościliśmy w 2022 roku: podczas Dni Gminy Kleszczewo Krzysztofa Cugowskiego, na Kleszczewskiej Złotej Jesieni zespół 2 plus 1,
- w Akcji Lato wzięło udział 280 dzieci, w tym dzieci z Ukrainy
- w Zlocie Klasyków PRL-u udział wzięło 258 pojazdów
- w SP w Tulcach miało miejsce poświęcenie i przekazanie sztandaru
- tradycyjnie w Tulcach miało miejsce sprzątanie lasu
- Medale za Wieloletnie Pożycie Małżeńskie otrzymało 13 par
- nagrody i stypendia sportowe odebrało 16 sportowców
- pogrzeb szczątków dawnych mieszkańców Gowarzewa (Ipoł. XVIIw.) na cmentarzu w Tulcach – 49 grobów, 55 szkieletów odkrytych podczas przebudowy ul. Swarzędzkiej w Gowarzewie

GMINA WYSOKO W RANKINGACH

Ranking Samorządów Rzeczpospolitej – **21 miejsce gminy Kleszczewo w Polsce** wśród 1523 gmin wiejskich. Jest to jednocześnie **2 miejsce w Wielkopolsce** (na 117 gmin wiejskich) oraz również **2 w powiecie poznańskim** (na 7 gmin wiejskich). Nasza gmina w tym prestiżowym rankingu utrzymuje się od lat na wysokim poziomie (2021r. miejsce 20, 2020 r. – 29, 2019r.-12).

Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2021 – wyniki ogłoszone w 2022r. informują, iż w stosunku do wyników sprzed dziesięciu lat **gmina Kleszczewo znajduje się na 10 miejscu w Polsce pod względem tempa przyrostu mieszkańców. Pod względem przyrostu liczby mieszkań zajmujemy miejsce 6.** Gmina Kleszczewo wyróżniła się również **najniższym w Polsce odsetkiem osób powyżej 65 roku życia zajmując w tym zestawieniu miejsce 1.** Jest to wynik szybkiego przyrostu liczby ludzi młodych (bardzo wysokie wskaźniki urodzeń i dodatniej migracji).

Portal wyborcza.pl – „Tutaj ludzie osiedlają się najchętniej" dane za 2021r. pod względem liczby zameldowań na 1000 mieszkańców **3 miejsce w Polsce** na 2477 gmin, a w ujęciu za 3 lata miejsce 5. Nie zmienia to faktu iż ok. 20% mieszkających tutaj osób nie jest zameldowanych.

Ranking serwisu samorządowego PAP „Gmina dobra do życia" – **211 miejsce na 2477 gmin.**

Gowarzewo w grupie wyróżnionych sołectw w konkursie organizowanym przez Urząd marszałkowski dla uczestników programu Wielkopolska Odnowa Wsi pod nazwą Liderzy Wielkopolskiej Wsi, przyznana nagroda Aktywna Wieś Wielkopolska i 4000zł. W ramach tego programu dofinansowanie do placów zbaw otrzymały oprócz Gowarzewa również Poklatki.